

Frakturkedjan på Norrtälje sjukhus

Optimering av frakturkedja för personer som drabbats av lågenergifraktur

Katrin Rimsby, överläkare, geriatriska kliniken, Norrtälje sjukhus
Ann-Ida Eliasson, överläkare, geriatriska kliniken
Ann-Louise Leiby, sjuksköterska/DXA-operatör
Anna Ericson, sjuksköterska/frakturkoordinator/DXA-operatör
Evalena Sandh, sjuksköterska/frakturkoordinator/DXA-operatör

Bakgrund

Socialstyrelsen rekommenderar att personer med fragilitetsfraktur erbjuds systematisk riskvärdering, utredning och behandling.

- Osteoporos är en dold folksjukdom som framför allt drabbar äldre.
- Sjukdomen medför ett stort lidande och höga kostnader för samhället.
- Sjukdomen är underdiagnostiserad och underbehandlad. I Region Stockholm har endast 14 % en adekvat behandling.
- Norrtälje kommun har en mycket hög andel av äldre >65 år, 31 % jämfört med 23 % i Stockholms län. (2019)
- Norrtälje sjukhus saknade strukturerat omhändertagande.

Övergripande syfte

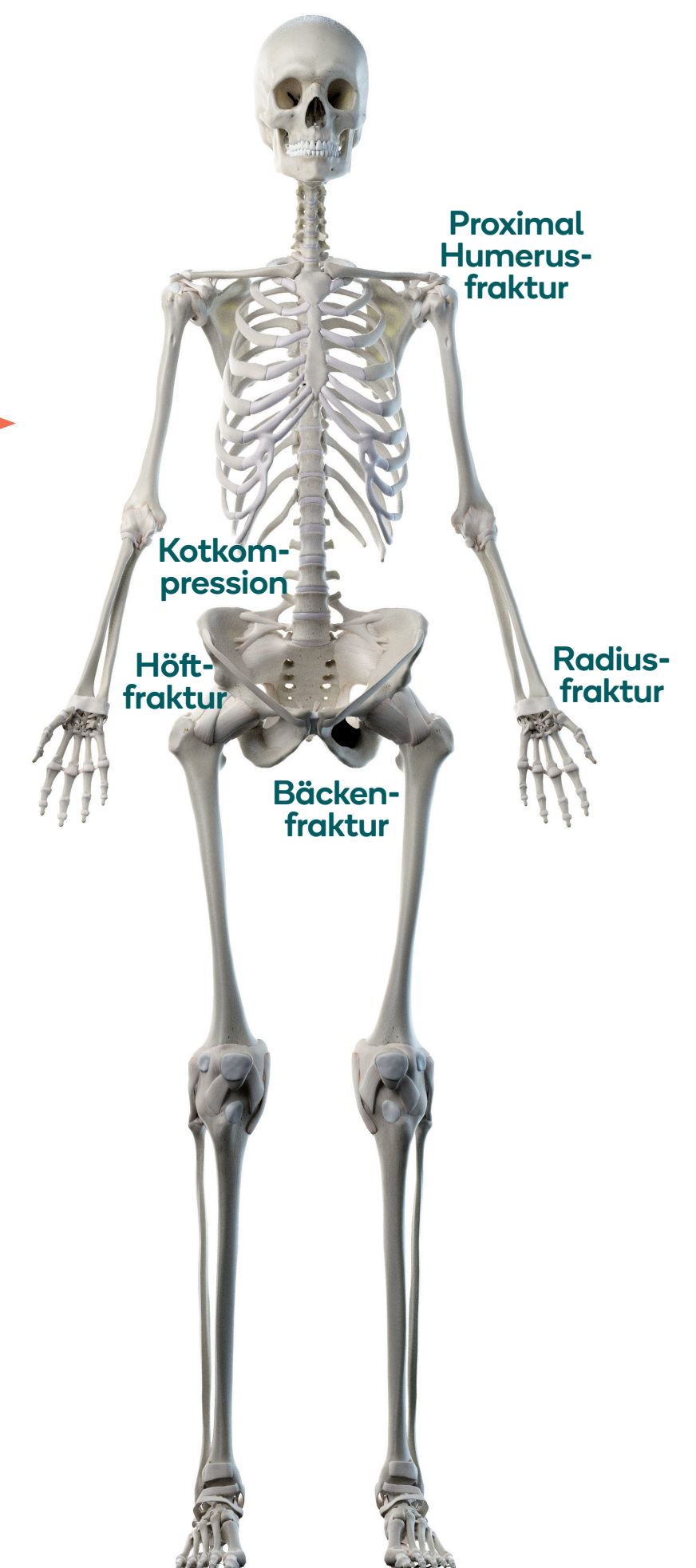
- Identifiera patienter med fragilitetsfraktur.
- Erbjudna riskvärdering, utredning och behandling.
- Minska risken för re-fraktur.

Metod

Processen utvecklas ständigt och idag gör vi så här:

- Frakturkoordinator Identifierar fragilitetsfraktur – The Big Five
- Kontakt tas och riskvärdering görs med FRAX.
- Vid FRAX på $\geq 15\%$ erbjuds en bentäthetsmätning – DXA.
- Alla mätningar läkarbedöms.
- Utifrån mätresultat och anamnes avgörs fortsatt handläggning:
 - Icke farmakologiska åtgärder, information, kostråd mm
 - Osteoporosskola
 - Träningsgrupper
 - Läkemedelsbehandling

Lokal rutin har upprättats på den geriatriska kliniken:

- På alla höft och kotfrakturer tas "Osteoporosblodprover".
- Behandling initieras om möjligt direkt under vårdtillfället.

Vårt motto:
Stop at one fracture

Mål

- Skapa en fungerande lokal rutin.
- Snabbt identifiera personer som drabbats av lågenergifraktur.
- Riskvärdera, utreda och initiera behandling där så är aktuellt.
- Minska tiden från fraktur till påbörjad behandling inom 8-12 veckor.
- Följa upp insatt behandling.

OSTEOPOROSFORMULÄR

Namn _____ Personnummer _____

Har du, i vuxen ålder, råkat ut för fraktur/benbrott i någon av följande kroppsdelar?

Handled vänster	Årtal	Handled höger	Årtal
Lärbenshalsen vänster	Årtal	Lärbenshalsen höger	Årtal
Överarm vänster	Årtal	Överarm höger	Årtal
Rygg/Kotkompression	Årtal	Annat fraktur	Årtal

Har/hade din mor eller far före 80 års ålder lidit ett benbrott på:

Handled	☐	Ryggkota	☐	Lärbenshals	☐

Hur lång har du varit som längst? cm

Hur många deciliter mjölk, fil och yoghurt dricker du dagligen?dl

Hur många skivor ost äter du dagligen?st

Hur ofta äter du fet fisk (Lax, sill, strömming)

Rökning

Aldrig rökt	☐
Tidigare rökt	☐
Rökare	☐

Började vid ålder Slutade vid ålder

Började vid ålder Antal cigaretter/dag

Har du, eller har du haft diarréproblem i flera månader? Ja Nej

Har du, eller har du haft ont i ryggen under någon längre period? Ja Nej

Om du haft ryggont vilken var orsaken? Ja Nej

Vad arbetar/har du arbetat med?

Hur många gånger i veckan motionerar du minst 30 min på fritiden?

Typ av aktivitet?

Hur många gånger har du fallit senaste året?

Lärdomar

- Börja i liten skala.
- Utarbeta ett enhetligt och strukturerat arbetssätt för all personal.
- Öppenhet för nya idéer.
- Kontinuerlig återkoppling varje vecka med en handlingsplan.

Vår utmaning

- Att öka behandlingsfrekvensen och minska framtida fakturer.
- Att öka kunskapen och medvetenheten om osteoporos.

Sammanslagningen av sjukvård och omsorg i samma företag gör vårdbolaget Tiohundra unikt i Sverige. Vi driver bland annat akutsjukhuset i Norrtälje, vårdcentraler, psykiatri, äldreboenden, BVC, LSS-verksamheter och hemtjänst. Norrtäljemodellen är uppmärksammasad såväl här hemma som internationellt, och lyfts fram av socialdepartementet som en förebild att ta efter för övriga kommuner, landsting och regioner. Tiohundra AB ägs av kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, ett samarbete mellan Region Stockholm och Norrtälje kommun.

Hälsa, vård och omsorg där du är